

Datum

2025-01-21

Adress

Diarienummer

SN-2024-1963

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism
STK-2022-1456

Service­nämnden Service­nämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Service­nämnden är positiv till handlingsplanen eftersom den är lätt att förstå, knyter an till befintliga styrdokument och använder samma struktur och definitioner som handlingsplanen mot islamofobi.

Service­nämnden ser en utmaning och viss otydlighet i målsättningar inom de strategiska arbetsområdena och nämndernas ansvar. Erfarenheter från arbete med mänskliga rättigheter och islamofobi visar att det är viktigt att klargöra hur stadskontoret kan bidra.

Service­nämnden önskar en tydligare ansvarsfördelning mellan stadskontoret och förvaltningarna, där vissa delar som kartläggning och samordning av samarbetet med civilsamhället bör ligga på stadskontoret.

Service­nämnden ser positivt på de strategiska arbetsområdena men lämnar också förslag på förbättringar och arbetssätt.

Service­nämnden anser att arbetet bör planeras och följas upp inom de ordinarie strukturerna för verksamhetsplanering och uppföljning.

Yttrandet är strukturerat efter stadskontorets remissfrågor.

Yttrande

Service­nämnden besvarar stadskontorets remissfrågor enligt följande:

1. Har er nämnd/bolag några övergripande synpunkter på innehållet i den förslagna planen för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism?

Servicenämnden är positiv till handlingsplanen eftersom den är lätt att förstå, knyter an till befintliga styrdokument och använder samma struktur och definitioner som handlingsplanen mot islamofobi, vilket underlättar genomförandet.

Planen beskriver rasism och afrofobi på ett tydligt och omfattande sätt, särskilt genom att lyfta fram att personer som drabbas av afrofobi inte alltid identifierar sig som afrosvenskar.

2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd/bolag med föreslagen plan?

Servicenämnden ser flera möjligheter med planen. Den lyfter fram strukturella problem och skapar förutsättningar för ökad kunskap, engagemang och samarbete. Den har också ett tydligt fokus på barn och unga samt en genomtänkt kommunikation. Planen ger en bra grund för att motverka de ojämlika livsvillkor som afrosvenskar och andra med mörk hudfärg möter i Malmö.

En utmaning är att planen inte är tydlig i målsättningar inom de strategiska arbetsområdena och varje nämnds ansvar. Erfarenheter från arbetet med mänskliga rättigheter och islamofobi visar att det är viktigt att klargöra hur stadskontoret kan bidra. Stadskontoret skulle till exempel kunna ansvara för att skapa gemensamma forum för dialog och inkludering, i stället för att varje förvaltning gör egna. Stadskontoret kan också ta ansvar för övergripande kartläggning, som nämnderna sedan kan använda för att fördjupa arbetet inom sina områden. Om planen klargör ansvarsfördelningen och stadskontorets roll blir det enklare för nämnderna att sätta mål, planera arbetet och följa upp resultaten.

En annan utmaning är att planen inte beskriver hur verksamheterna ska gå från kunskap till konkret handling. För att skapa förändring krävs systematiskt arbete som stärker medvetenheten, förändrar beteenden och värderingar. Frågan är hur vi går från insikt och ord till faktisk förändring.

3. Hur ser er nämnd/bolag på de strategiska arbetsområden som föreslås och finns det särskilda aktiviteter som ni anser är viktiga att inkludera inom de arbetsområden som föreslås?

Servicenämnden ser positivt på de strategiska arbetsområdena. Malmö är en stad som värnar om sin mångfald, vilket genomsyrar planen. För att planen ska vara trovärdig behöver Malmö stad kartlägga den egna organisationen, förbättra rekrytering och representation, stärka dialog och inkludering, vidta aktiva åtgärder och kommunicera internt. Myndigheten för arbetsmiljökunskap kom i år med en rapport som visar på kopplingar mellan hudfärg och arbetsrelaterad ohälsa samt diskriminering på arbetsmarknaden, exempelvis i rekrytering. Ett antirasistiskt arbete kräver medvetenhet

om organisationens struktur och maktförhållanden, och delaktighet och trygghet internt är avgörande för att nå syftet.

Ett förslag på hur detta kan hanteras är att skapa ett eget arbetsområde för Malmö stads interna arbete, exempelvis "Kraftsamling mot afrofobi och antisvart rasism i Malmö stads organisation". Där kan frågor som kartläggning, rekrytering och inkluderande arbetsplatser hanteras. Alternativt kan det interna perspektivet integreras i alla arbetsområden, exempelvis genom att anpassa Arbetsområde 3 och ta bort ordet "samhället" i rubriken.

Arbetsområde 1: Ökad kunskap

Kunskap är en viktig grund för fortsatt arbete. Detta kan göras på flera nivåer: att kartlägga rasism i Malmö som stad, att undersöka Malmöbornas upplevelser av kommunens service, och att analysera hur medarbetare upplever organisationen. Det är viktigt att tydliggöra vem som ansvarar för vad. Kartläggningar för hela Malmö och jämlikhetsdata för medarbetare kan göras stadsövergripande, medan varje förvaltning hanterar sin specifika verksamhet. Servicenämnden ser även ett behov av insatser som går från kunskap till handling, exempelvis utbildning i bemötande av Malmöbor som drabbas av afrofobi och i att stå upp för stadens värderingar.

Arbetsområde 2: Dialog och inkludering

Servicenämnden anser att dialog och inkludering är centrala för att planen ska kunna genomföras. Här bör medarbetarna i Malmö stad lyftas fram tydligare som en del av arbetet.

Arbetsområde 3: Kraftsamling mot afrofobi och antisvart rasism i samhället

Servicenämnden menar att aktiviteter inom detta område blir effektiva först när det finns en bättre kartläggning. Man lyfter också vikten av att inkludera en intern kraftsamling inom Malmö stad.

Arbetsområde 4: Fokus på barn och unga

Det är positivt att detta område har tydliga målformuleringar, vilket underlättar både planering och uppföljning.

Arbetsområde 5: Kommunikation

Kommunikation är viktigt för att synliggöra arbetet mot afrofobi och antisvart rasism. Det behöver finnas tydligare mål och en långsiktig strategi för att kommunikationen ska påverka samhällsstrukturer över tid.

4. Hur ser er nämnd/bolag på den föreslagna samordningsstrukturen och ansvarsfördelningen?

Servicenämnden önskar ett tydligare ansvarsfördelning mellan stadskontoret och förvaltningarna. Som tidigare nämnts kan vissa delar, som kartläggning och samordning av samarbete med civilsamhället, med fördel ligga på stadskontoret i den inledande handlingsplanen.

Servicenämnden lyfter också behovet av en eller flera samordnare med egen erfarenhet av afrofobi och antisvart rasism samt goda nätverk inom kommunen och civilsamhället. Detta skulle bidra till att skapa en plattform för lärande och utveckling.

5. Hur ser er nämnd/bolag att samordningen av arbetet med föreslagen plan bäst följs upp och rapporteras?

Servicenämnden anser att arbetet bör planeras och följas upp inom de ordinarie strukturerna för verksamhetsplanering och uppföljning.

Ordförande Frida Trollmyr (S)

Nämndsekreterare Jim Johannesson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]